

Seminarium Hur kan odlad mångfald utvecklas sida vid sida i städernas parker? 15 september 2005

Deltagare:

<i>Oloph Demker</i>	<i>CBM (sekr)</i>
<i>Åke Berg</i>	<i>CBM</i>
<i>Lena Söderman</i>	<i>SJV</i>
<i>Carl Johan Lidén</i>	<i>SJV</i>
<i>Ann Jannerman</i>	<i>Köpings kommun</i>
<i>Sören Nyström</i>	<i>Borlänge kommun</i>
<i>Martin Olsson</i>	<i>Arborist</i>
<i>Urban Emanuelsson</i>	<i>CBM</i>
<i>Petra Bengtsson</i>	<i>SLU</i>
<i>Lena Ingvad</i>	<i>Lunds kommun</i>
<i>Linnea Oskarsson</i>	<i>CBM</i>
<i>Kerstin Fahlman-Noord</i>	<i>Hushåöningssällskapet i Västerbotten</i>
<i>Sif Eklund</i>	<i>Karlskoga kommun</i>
<i>Eva Wirén</i>	<i>Riksförbundet Svensk Trädgård</i>
<i>Börge Pettersson</i>	<i>CBM</i>

Urban Emanuelsson: Vilken betydelse har naturvård i stan?

Holmbergskans trädgård i barndomens Lund, där fanns snok, groddjur, fåglar. Porslinskivling och skillerticka mitt i stan! Fick kommentarer om att trädgården var vildvuxen och oskött, men vilket rum för biologisk mångfald!

Synen på död ved som skräp är förbytt! Istället ser man en stor attraktion i denna. Och det är ovanligt att folk går och tittar på svamp mitt i stan, utan det vanliga svampplockarsyftet. Undvik motsättningen mellan de preussiska parkivrarna och vildvuxna naturvårdare. Bevara kulturhistoriska traditioner MEN gör tillägg i form av element som döda lågor, högstubbar, etcetera.

Exempel: En hartsticka som dök upp på en stam togs bort (av rädsla för svampangreppet). Men svampen försvinner ju inte för att fruktkroppen tas bort. Framhäv den istället – den har kommit för att stanna. Dt är svårt att motarbeta mångfalden i naturen.

Det är mycket viktigt att informera om naturvärdena som finns. Utan kännedom är de värdelösa! Om ingen vet att de finns, saknar de värde.

Hur utvecklar vi biologisk mångfald oc bevarar trädgårdstraditioner?

- Den tama mångfalden är ofta mat för den vilda.
- Utveckla beskärningstekniker som bevarar vild biologisk mångfald.
- Anställ parkpersonal med intresse för vild biologisk mångfald.

Kommentar: Kyrkogårdar är ibland bortglömda i sammanhanget. De kan ha traditionsbunden skötsel som är svår att påverka.

Lena Ingvad: Pedagogiska, konkreta exempel. Hur gynnar man den vilda mångfalden sida vid sida med den odlade?

Exempel: Stormfällda träd i Lunds parker. Kan man spara död ved på allmän plats? Lena och rätt personal fanns på plats för att visa beslutsfattarna att här finns ett otroligt livsrum för vild mångfald. Myntade begreppet ”förnadepåer”. Spikade upp skyltar på lågorna i parkerna, vilket gjorde att de uppfattades som naturobjekt istället för skräphögar.

I en annan kommun där man provade samma sak blev det folkstorm och man tvingades ta bort förnadepåerna. Kommunikationen otroligt viktig för om det ska lyckas. I Lund var press och radio med och rapporterade om förnadepåerna.

Andra insatser är evighetsträd (gamla grova träd som märks med informationsskyltar) och mulmholkar (simulerade håligheter i träd med vedsmul i).

Kommentar: om man tar med objekten i kommunens detaljplan, skapas en diskussion om objekten som kan tjäna som bredare förakring.

Det är viktigt att tänka på förnadepåernas läge, så att insekterna får kontinuerlig kontakt med omgivande träd.

Exempel: koloniområden. Hur ska vi lyckas intressera den yngre kolonilottgenerationen för det odlade kulturarvet på lotten? Lotter har rensats helt på hundraårigt innehåll när en ny ägare tagit vid.

Kommunen har köpt en egen kolonistuga som ska bli ett gott exempel för andra fritidsodlare.

Petra Bengtsson: Kommunikation i kommunal förvaltning – hur ser man på mångfald i stan?

Vi jobbar med växter i olika kontexter (forskare/förvaltning/utförare/politiker). Detta leder till konflikter.

Påståendet ”parkförvaltningarna är de som gör minst för den biologiska mångfalden” fick en del medhåll i gruppen. Det finns traditioner och ett tryck från allmänheten att sköta parker.

Kommentar: kortklippta gräsvålar utgör en viktig miljö för exempelvis fåglar.

I sitt forskningsområde tittar Petra på kommunikationen mellan naturvårdare – parkförvaltare – parkarbetare.

4F: Fakta, Förståelse, Färdighet, Förtrogenhet.

”Tyst kunskap” som kommer med erfarenhet i yrket är svårt att kommunicera och gör det svårt för olika yrkesgrupper inom parkskötseln att prata med varandra.

Diskussion

Vilken kunskap behöver vi? Vad ska utbildningarna innehålla?

Det finns ingen genväg förbi tiden för att skapa kompetens och erfarenhet hos parkarbetare.

Flera fall i gruppen av självupplevd konflikt mellan olika aktörer i stadsnaturvården.

”Dom vill aldrig förstå oss, vi ska alltid förstå dem.”

Finns exempel på där staden delas upp i olika zoner, där olika synsätt får vara rådande. Det finns många aspekter som är viktiga, och kan kanske inte alltid förenas.

Handikapptillgänglighet, trafikfrågor, allmänhetens säkerhet, vild biologisk mångfald,

skönhetsideal i parker, kulturhistoria och så vidare. Allt detta får plats, men kanske inte samtidigt på exakt samma ställe!

Upphandlingsförfarandet erbjuder ju en chans att påverka hur man vill att skötseln ska vara för en tid. Svårare om den kommunala parkskötseln sköts i egen regi, då ges aldrig tillfälle att reflektera och ställa frågorna och olika aspekter och alternativ på sin spets, som inför en upphandling.

Hur gör man idag i städerna för att få träd att bli äldre? Hamlas de?

Det finns, inte bara inom parkförvaltningen, ett skriande behov av naturvårdskommunikatörer, dvs folk som är specialiserade på att lyssna, prata och få alla att känna sig som medspelare, med stor förståelse för olika gruppers villkor och agendor.

Slutsatser

Kommunikation och pedagogik utgör det allvarligaste bristområdet. Ingen är bättre eller sämre än någon annan här – det är lika svårt för alla parter.

Viktigt att kommunicera

- proaktivt
- på flera håll
- på flera sätt
- med olika grupper, intressenter.

Problemet är inte kunskapsbrist, den finns i överflöd. Problemet är kunskapernas sneda fördelning. All kunskap finns inte hos alla.